LAUSUNTO Finnwatch ry

Finnwatch kiittää eduskunnan verojaostoa mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä (HE 218/2018) ulkomaisten väliyhteisöjen osakkaiden verotuksesta annetun lain muutoksia koskien.

Väliyhteisölain tarkoituksena on torjua aggressiivista verosuunnittelua sekä valtioiden välistä haitallista verokilpailua. Väliyhteisölaki on täsmäsääntelyä, jolla puututaan pöytälaatikkoyhtiöiden avulla tehtävään voitonsiirtoon sekä estetään haitallista verokilpailua ruokkivien verolomien ja tiettyjen verohuojennusten hyödyntäminen.

Hallituksen esitystä on heikennetty alkuperäisestä HE-luonnoksesta:

– ETA-maiden osalta HE:sta (3§) on poistettu vaatimus taloudellisesti *merkittävästä* toiminnasta.

– Haitallista verokilpailua ruokkivaa ETA-maiden ulkopuolella sovellettavaa toimialapoikkeusta on laajennettu entisestään sisältämään myös palvelutoiminnan. Tämä avaa verosuunnittelumahdollisuuksia merkittävästi.

Hallituksen esitys ei juurikaan poista nykyiseen väliyhteisölakiin liittyviä ongelmia, vaan paikoitellen jopa laajentaa niitä.

Yksityiskohtaisia huomioita

- HE:een sisältyvä ETA-alueilla sijaitsevia ulkomaisia yhteisöjä koskeva poikkeus mahdollistaa taloudelliseksi toiminnaksi määriteltävän hyvinkin keinotekoisia järjestelyjä. Käytännössä esimerkiksi toimistohuone tai yksi osa-aikainenkin työntekijä täyttää “taloudellisen toiminnan” määritelmän. On-off-mallisesti sovellettavassa väliyhteisölaissa täysin kosmeettinen toiminta laukaisee poikkeuksen, jonka myötä väliyhteisöä ei veroteta lainkaan. Em. ongelmasta johtuen Suomen väliyhteisölakia ei juurikaan sovelleta ETA-maissa eikä HE tuo tähän parannusta. Finnwatch esittää, että ETA-alueella väliyhteisöksi tulee luokitella yksiköt, joiden tulo ei pääasiallisesti kerry niiden kotivaltiossa tosiasiallisesti harjoitetusta taloudellisesta toiminnasta. Tällöin väliyhteisön tulo tulee verottaa Suomessa siltä osin, kun väliyhteisön tulot kertyvät muualta kuin niiden asuinvaltiossa harjoitetusta toiminnasta.

- Edellä mainitun, jo ETA-maissa monissa määrin ongelmallisen poikkeuksen laajentaminen tiettyjen toimialojen osalta myös ETA-maiden ulkopuolelle ei ole perusteltua eikä direktiivi edellytä sitä. HE:ssa toimialapoikkeusta ei kuitenkaan ole poistettu, vaan päinvastoin laajennettu alkuperäisestä HE-luonnoksesta. Laajennus on haitallinen paitsi Suomen veropohjalle myös kehittyville maille. On tavallista, että yritykset pyrkivät neuvottelemaan kehittyvien maiden kanssa erilaisia verolomia. Väliyhteisölainsäädännön poikkeuksien laajentaminen ETA-maiden ulkopuolelle tekee verolomien ja muiden erityisten verohuojennusten neuvottelusta

kannattavampaa eikä sitä voida pitää tarkoituksenmukaisena sääntelyn tavoitteisiin nähden. ETA-maiden ulkopuolella sovellettavat toimialapoikkeukset tulisi poistaa laista kokonaan. Jos esimerkiksi varustamotoimintaa halutaan valtion toimesta tukea, olisi vastuullisempaa tehdä se suorilla tuilla kuin mahdollistamalla verojen välttely alusten rekisteröinnillä verokeitaisiin.

- HE:een ei ole lisätty verrokkimaita koskevaa vertailua esimerkiksi käytössä olevista tai suunnitteilla olevista toimialapoikkeuksista. Tämä vaikeuttaa poliittista keskustelua HE:ssä esitetystä toimialapoikkeuksen laajentamisesta. HE:n taloudelliset Suomen verotuloja koskevat arviot toimialapoikkeuksen laajentamisen aiheuttamasta verosuunnittelun lisääntymisestä ovat suppeat.

- Lakiehdotuksen 2§:n sisällytetty 3/5 raja verotuksen tasosta on liian matala. Suomen yhteisöverokanta on huomattavasti useita verrokkimaita matalampi ja siksi rajaa olisi perusteltua nostaa ¾:aan. Nyt esitetyn rajan ongelmallisuus tulee esiin kun vertaillaan VM:n alkuperäisen luonnosesityksen sivuilla 11–15 esitettyjä verrokkimaiden vastaavia rajoja.

Maa	**Yhteisöverokanta**	**VYL %-raja**	**Verotuksen taso, jolla VYL soveltuu**
Alankomaat	25%	50%	12,5%
Belgia	29%	50%	14,5%
Luxemburg	18%[1]	50%	9%
Ranska	33%	50%	16,5%
Ruotsi	22%	55%	12,1%
Saksa	30%	(VYL soveltuu alle 25% verokannalla verotettuihin yhteisöihin)	alle 25%
Keskiarvo			14,9%
Suomi (HE:n ehdotus)	20%	60% (⅗)	12%
Suomi (Finnwatchin ehdotus)	20%	75%	15%

[1] Luxemburgissa väliyhteisölainsäädäännön yhteydessä sovellettava yritysverokanta olisi 18 prosenttia eli erilaisia kunnallisia veroja ei otettaisi huomioon. Ks. VM:n esitysluonnos, s. 13.

Helsingissä 6.11.2018

Sonja Vartiala
toiminnanjohtaja
Finnwatch ry